NER 152.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 19 *Grudnia v. s.* 1830 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

W i l n o.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński, przesłał do Redakcyi, dla umieszczenia w Kuryerze, n a y w y ż s z y Jego Cesarskiey Mości reskrypt, w brzmieniu następuiącém:

„Do Pana Woiennego Litewskiego Gubernatora.

„*Wśród pieczołowitych starań o dobro narodów, od Opatrzności Naywyższey* Mi *powierzonych, otrzymałem doniesienie o buncie, wynikłym w mieście Królewstwa Polskiego , Warszawie. Tłuszcza buntowników, zapomniawszy na świętość wykonaney przez nich przysięgi, w zuchwałém usiłowaniu swoiém, zrobiła to miasto teatrem buntu i anarchii.*

„*Przedsięwziąwszy stanowcze i dzielne środki do uśmierzenia buntowników i do przywrócenia spokoyności i porządku, tak występnie naruszonych, zupełnie iestem przekonany, że Szlachta i wszystkie stany Guberniy, sąsiednich Królewstwu Polskiemu, w zupełności dzielą ze wszystkimi wiernymi synami Rossyi, sprawiedliwą niechęć ku zbrodniczym burzycielom powszechney spokoyności.*

„*W tém przekonaniu* R o z k a z u i ę *WPanu, obwieścić w powierzonych WPanu Guberniach, iż w obecnych okolicznościach, wszyscy i każdy z mieszkańców tych Guberniy powinni rzeczą samą okazać swoią wiernych poddanych gorliwość ku Tronowi i Oyczyźnie, bezwarunkową uległość środkom przez Rząd obranym, przez pilne zachowanie spokoyności i porządku, i ścisłe wypełnienie wszystkich obowiązków, prawami przepisanych, przez co zjednaią oni sobie podwóyne prawo do* Moich *względów i szczególnego zadowolenia.*

„*Jeżeliby zaś, nad spodziewanie, ktokolwiek, zapomniawszy na święty obowiązek przysięgi i sumnienia, okazał działania, przeciwne tym zasadom, ten, bez żadnego wyłączenia, iako burzyciel powszechney spokoyności, ulegnie niechybnie odpowiedzi , podług zupełney surowości praw Polney Kryminalney Xięgi, i maiątek iego będzie skonfiskowany.*

Na oryginale własną Jego Cesarskiey Mości *ręką napisano tak:*

N I K O Ł A Y.

St-Petersburg 7 *grudnia* 1830.

Zgodność z oryginałem poświadczył Litewski Woienny Gubernator *Rzymski-Korsakow.*

Zgadzał Ober-Audytor *Sumin.*

Sankt-Petersburg dnia 8 grudnia.

Przez dwa ukazy, pod dniem 5 t. m. do Kantoru Dworu, Jego Cesarska Mość raczył mianować Pannami honorowemi Cesarzowey Jeymości, Pannę Hrabiankę *Maryą Chreptowiczównę*, *Maryą Nowosilcównę* , *Anastazyą Borozdinównę* , *Hrabiankę Olgę Suchtelen* i *Elżbietę Dubieńską.*

— Przez inny ukaz, tegoż dnia wydany do Kantoru Dworu, Jego Cesarska Mość raczył udzielić klucze szambellańskie kamer-junkrom *Wiktorowi* Hrabi *Paninowi* i *Pawłowi* Hrabi *Medemowi*; radzcom kollegialnym, *Alexandrowi* Hrabi *Borchowi* i *Andrzeiowi* Hrabi *Szuwałowemu*, assesorem kollegialnym, wszystkim czterem znayduiącym się w ministeryum spraw zagranicznych.

— Przez reskrypt dnia 5 t. m., Jego Cesarska Mość raczył udzielić brylantowe ozdoby orderu ś. *Alexandra-Newskiego*, wielkiemu łowczemu Hrabi *Modenowi.*

— Jego Cesarska Mość raczył mianować kawalerami orderu ś. *Alexandra-Newskiego*: Jenerała artylleryi *Ignatjewa*, dyrektora departamentu artylleryi, oraz Swoich Jenerał-Adjutantów, Jenerał-Poruczników *Suchozaneta*, dowódzcę artylleryi woyska działaiącego i dowódzcę artylleryi korpusu gwardyi, tudzież *Szenszina*, dowódzcę 1szey dywizyi piechoty korpusu gwardyi.

— Przez reskrypt z dnia 5 t. m. Jego Cesarska Mość raczył udzielić znaki orderu ś. Anny 1szey klassy, ozdobione Koroną Cesarską, sekretarzowi stanu, i radzcy taynemu *Błudowu.*

— Przez rozkaz dzienny 6 t. m. Jego Cesarska Mość raczył uczynić następne podniesienia i mianowania: Jenerał-maiorami, w nagrodę odznaczaiących się zasług, półkownicy: Hrabia *de Sainte-Aldegonde* ze sztabu gwardyi , który ma zostawać w orszaku Jego Cesarskiey Mości; *Wakulski*, półku preobrażeńskiego gwardyi, który naznaczony iest dowódzcą 3ciey brygady 22giey dywizyi pieszey; *Dannenberg 2gi* z głównego kwatermistrzowstwa pierwszy kwatermistrz 2go korpusu rezerwowego osiedlonych półków iazdy, który ma się liczyć w woysku, i przyłączony iest do osiedleń woyskowych; *Weyrauch 1szy*, z kwatermistrzowstwa głównego, który ma sprawować obowiązek kwatermistrza ieneralnego pierwszey armii ; *Sumarokow*, dowódzcą półku grenadyerów łuckiego; *Kamieniew-Lubawski* dowódzcą półku grenadyerów żmudzkiego; *Puszczyn 2gi* z półku strzelców gwardyi, który przechodzi na dowódzcę 3ciey brygady, 5tey dywizyi pieszey; Baron *Pillar de Pilchau*, dowódzca półku kiryssyerów nowgorodzkiego, który ma zostawać przy dowódzcy 3ciey dywizyi kiryssyerów; *Ungebauer* dowódzcą 50 półku strzelców pieszych; *Baranow 3ci* , dowódzcą półku pieszego wołyńskiego; Liczący się w woysku półkownik *Fedorow 3ci* podniesiony do rangi 4tey klassy, z zatrzymaniem dotychczasowych obowiązków członka audytoryatu Sztabu Głównego Jego Cesarskiey Mości osad woyskowych.

Jego Krolowska Wysokość Jenerał-Maior Xiąże *Alexander Wirtemberski*, mianowany iest dowódzcą 2giey brygady 1szey dywizyi kiryssyerów, a Jego Królewska Wysokość Jenerał-maior Xiąże *Ernest Wirtemberski*, ma zostawać przy dowódzcy wspomnioney dywizyi. (*J.d.S.P.*)

— Przez rozkaz dzienny pod dniem 6 grudnia, Cesarz Jegomość raczył mianować, adjutantów Litewskiego Woiennego Gubernatora, Jenerała piechoty Rzymskiego - Korsakowa , Hrabiego *Orurka* półkownikiem, z przeznaczeniem na wakans wołyńskiego ułańskiego półku i Sztabs-Rotmistrza *Engelhardta* , podnieść na Rotmistrza z zostawieniem przy dawnieyszych obowiązkach. (*R.I.*)

— Naviaśnieyszy Pan, dostrzegłszy z ostatnich doniesień o biegu choroby cholery w Moskwie, że działanie iey znacznie się tam zmnieyszyło, i pragnąc iak tylko można nayrychley ustalić swobodną kommunikacyą mieszkańców stolicy z wewnętrznemi guberniami, dla ulgi w sposobach utrzymania się , oraz dla ożywienia przemysłu i handlu, które w czasie grassowania choroby znacznie mogły ucierpieć, N a y w y ż e y rozkazać raczył, zdjąć zewnętrzne okordonowanie miasta , zachowuiąc wszakże wszystkie ostróżno-

ści dla przeszkodzenia wzmożeniu się choroby nanowo, albo przeniesieniu się do tych mieysc, z któremi ustalona będzie kommunikacya Moskwy. W tym celu zostawiono mieyscowey Zwierzchności ustanawiać podług istotney potrzeby częściowe i wewnętrzne okordonowanie przy tych domach, w których ieszcze się znayduią, albo będą się znaydowali chorzy na cholerę.

Na skutek tego zewnętrzne okordonowanie miasta w nocy z dnia 5 na 6 grudnia zostało zdjęte. Mieszkańcy, uwiadomieni o tém, w sam uroczysty dzień Imienin Jego Imperatorskiey Mości, przyięli tę Monarszą wolę z nayżywszą radością, i z uczuciem naygłębszego uszanowania zasyłali modlitwy do Naywyższego Twórcy, prosząc o zdrowie i powodzenie Nayjaśnieyszego Pana, z taką prawdziwie oycowską troskliwością, maiącego staranie o dobry byt swoich poddanych.

Przy zdjęciu okordonowania przedsięwzięte zostały wszystkie ostróżności w okordonowaniu domów, w których się ieszcze znayduią chorzy na cholerę i zwrócono szczególnieyszą uwagę, iżby mieszkaiący w nich mieli zabezpieczone utrzymanie się, oraz, iżby chorzy i znowu zapadaiący na zdrowiu otrzymywali skuteczną i prędką pomoc lekarską.

Z liczby rogatek kwarantannowych w stolicy zostawione są tylko dwie: iedna w Piotrowskim Zamku iedynie tylko dla odjeżdżaiących do St-Petersburga, a druga na Worobjewych górach dla odsyłaiących się aresztantów. Gdy zaś sąsiednie gubernie, podług uwiadomienia zarządzaiących niémi, ustanowili na granicy okordonowanie dla bezpieczeństwa od strony moskiewskiey gubernii; same zaś one znayduią się w stanie pomyślnym zdrowia; przeto będący na granicy moskiewskiey gubernii, ze strony gubernii: Włodzimierskiey, Rjazańskiey i Tulskiey, kordon, iako iuż niepotrzebny, zdjąć, a ze czterech obserwacyynych rogatek, znayduiące się na trakcie jarosławskim w Siergieiewskiey osadzie, na trakcie włodzimierskim Bohorodzkiego powiatu we wsi *Płotawie*, na Tulskim w mieście *Serpuchowie*, zostały zamknięte; podobna zaś rogatka w mieście *Kołomnie*, dla większego zabezpieczenia Rjazańskiey gubernii, z przyczyny trwaiącey ieszcze w tém mieście choroby, chociaż w słabym stopniu, na czas nieiaki pozostała. (*R. I.*)

Wiadomość ile zachorowało, wyzdrowiało i umarło w Moskwie z oznakami Cholery.

Zrana dnia 29 listopada. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6033 osób; umarło 3363, wyzdrowiało 2404, dnia 27 było chorych 289.

W ciągu doby dnia 28. Zachorowało 16, wyzdrowiało 26, umarło 13, a zatém pozostało do dnia 29 (w domach 37, a w łazaretach 229 osób) w ogóle 266. W tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 163.

Zrana dnia 30 listopada. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6045 osób, umarło 3370, wyzdrowiało 2419, dnia 28 było chorych 266.

W ciągu doby dnia 29. Zachorowało 10, wyzdrowiało 15, umarło 7, a zatém pozostało do dnia 30 (w domach 37, a w łazaretach 217 osób, w ogóle 254; w tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 163.

Zrana dnia 1 grudnia. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6053 osób; umarło 3378; wyzdrowiało 2446; dnia 29 było chorych 254.

W ciągu doby dnia 30 listopada. Zachorowało 10, wyzdrowiało 27, umarło 8, a zatém pozostało do dnia 1 grudnia (w domach 38, a w łazaretach 191 osób) w ogóle 229; w tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 142.

Zrana dnia 2 grudnia. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6066 osób, umarło 3386; wyzdrowiało 2463; dnia 30 było chorych 229.

W ciągu doby d. 1. Zachorowało 13, wyzdrowiało 17, umarło 8, a zatém pozostało do dnia 2 (w domach 35, a w łazaretach 182 osób) w ogóle 217; w tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 129.

Zrana d. 3 grudnia. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6094 osób; umarło 3401; wyzdrowiało 2500, dnia 1 było chorych 217.

W ciągu doby dnia 2 grudnia. Zachorowało 28, wyzdrowiało 37, umarło 15; a zatém pozostało do dnia 3 (w domach 28, a w łazaretach 165 osób) w ogóle 193; w tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 112.

Zrana d. 4 grudnia. Od dnia okazania się choroby zachorowało 6106, umarło 3411; wyzdrowiało 2512, dnia 2 było chorych 193.

W ciągu doby d. 3. Zachorowało 12, wyzdrowiało 12, umarło 10, a zatém pozostało do dnia 4 (w domach 29, a w łazaretach 154 osób) w ogóle 183; w tey liczbie z nadzieią wyzdrowienia 99. (*G. S. P.*)

WĘGRY.

Pest dnia 20 listopada.

Dnia 15 tego miesiąca, Stany podały J. K. Mości proiekt następny, obeymuiący postanowienie zaciągu 48,000 rekrutów:

„Nayiaśnieyszy Panie! Gdy po roztrząśnieniu 3ciego punktu propozycyy Królewskich, poznaliśmy z ich treści, iako też z treści reskryptu Królewskiego pod dniem 8 października teraźnieyszego roku, że nadzwyczayne okoliczności skłoniły W. K. Mość, do przygotowania pewnych środków obrony, w celu ustalenia pokoiu, i że zatém wymagało ono pomocy w rekrutach, dla zapełnienia znacznego uszczerbku, w woysku węgierskiém, poniesionego przez śmierć, uwolnienia i niezdolność do służby. Poddaiąc się z uszanowaniem tym przezornym rozporządzeniom W. K. Mości, widzimy w nich nowy dowod, że miłość pokoiu iest głęboko osadowioną w iego sercu, i że naygorętszém iego życzeniem iest, po ustaleniu pokoiu iść bez oporu za skłonnością, która się ściąga do zabezpieczenia dobra publicznego wszelkiemi, iakie tylko być mogą sposobami, oraz do pomnożenia coraz bardziey pomyślności swoich wiernych poddanych, pod opieką sprawiedliwego rządu. Troskliwość ta o zachowanie praw, godna sprawiedliwego i dobrego Monarchy, pobudza nas do tym większey gorliwości w naśladowaniu naszych przodków.

„W. K. Mość uprzedziłaś wrodzoną swoią dobrocią nasze żądanie prawne, dając nam poznać dokładnie czasowe nadzwyczayne okoliczności i stan teraźnieyszy sił woiennych Węgier. Przekonani, w duchu prawnym, o potrzebie wystawienia rekrutów, i przeniknieni obowiązkiem okazania naszego poświęcenia się i naszey gorliwości, we wspieraniu zamiarow W. K. Mości, daiemy mu posiłki w rekrutach, których liczba i sposob zaciągu, są wyłożone w proiekcie do prawa tu przyłączonym.

„Chociaż iesteśmy dostatecznie przekonani, że 28,000 rekrutów, zaciągnionych na skutek nadzwyczaynych okoliczności, mogą przyzwoicie wzmocnić woysko węgierskie, i postawić ie w stanie odporu wszelkiey napaści nieprzyiacielskiey, w sposob godny chwały woienney, nabytey przez Węgry, czynimy prócz tego W. K. Mości, na przypadek wtargnienia nieprzyiacielskiego, do państw Jego dziedzicznych, i niebezpieczeństwa mogącego ztąd zagrażać, ofiarę tymczasową 20,000 rekrutów, pod warunkami, wymienionemi we wspomnionym proiekcie do prawa. Niech W. K. Mość raczy przyiąć tę ofiarę, i nadać proiektowi sankcyą prawa.

„Przeniknieni niewzruszoną wiernością dla Twoiego Domu, miłością naszey drogiey Oyczyzny, i naszego oyca Monarchy, nie ustąpimy nigdy naszym przodkom, których poświęcenie się zachowało Monarchią, pod panowaniem J. K. M. Twoiego dziada. Jak tylko kochamy pokoy, nie lękamy się zgoła wziąć się do oręża; dla odparcia niesprawiedliwey napaści; i gotowi iesteśmy w każdey chwili, zgodnie z prawem, użyć wszystkich sił naszych dla uchronienia naszey oyczyzny od wszelkiego niebezpieczeństwa. W tych postanowieniach, połączeni z naylepszym Monarchą nierozerwanemi węzłami miłości i wierności, pełni zaufania w siłach narodu, którego iesteśmy

reprezentantami, nakoniec wsparci na konstytucyi, która od ośmiu wieków uszczęśliwia nasszą oyczyznę, oczekuiemy spokoynie i bez boiaźni niebezpieczeństw woyny i opiniy teraźnieyszych."

(*J.d.S.P.*)

A u s t r y a.

Wiedeń dnia 30 listopada.

Hrabia *Klebesberg*, prezydent reiencyi Niższey-Austryi, został mianowany prezydentem izby nadworney, na mieysce Hrabiego *Nadasdy*, mianowanego ministrem stanu i konferencyy.

— Jego Wysokość, Xiążę *Reichstad* udaie się do *Bürnnu*, dla odbywania służby w półku nassauskim. (*J.d.S.P.*)

F r a n c y a.

Paryż d. 6 grudnia.

Birža paryzka. Pięć od sta, 90 fr. 90; trzy od sta, 62 fr. 25; akcye bankowe, 1600 fr.; pożyczka królewsko-hiszpańska 58¼ fr.; pożyczka haitańska, 320 fr.

— Na posiedzeniu izby deputowanych, dnia 1 grudnia, po podaniu proiektu do prawa, względem powołania do czynney służby 80,000 ludzi, z klassy 1830 roku, oraz po wyiaśnieniu pobudek nowego kształtu rozkładu, przez rząd przyiętego w tym zaciągu, iżby go równieyszym uczynić dla wszystkich prowincyy, minister woyny tłumaczył się temi słowy:

„Rząd królewski, Mości Panowie, prosząc ich dzisia o zaciąg ośmdziesięciu tysięcy ludzi, powodował się w tém iedynie koniecznością zgodzenia armii francuzkiey z potrzebami czasu obecnego. Ze wszech stron mocarstwa zagraniczne nie przestały Królowi dawać zapewnień nayuroczystszych o ich zamiarze i chęci utrzymania pokoiu; ważne atoli wypadki dzieią się przed naszemi oczyma; oto w chwili obecney, wielka część Europy, mniey lub więcey znaczne robi uzbroienia. Jeżeliby królewscy ministrowie dłużey się ieszcze ociągali z przełożeniem, WPanom środkow, mogących Francyą utrzymać na wyniosłém stanowisku, które zaymuie, byłoby to skutkiem niepoznania przez nich wysokiego powołania, które zostało im powierzone.

„Jednomyślnym Francyi głosem iest pokoy; tak liczne dała ona dowody swoiego postanowienia, nie wdawać się w wewnętrzne sprawy żadnego narodu, iż iey rzetelność nie może być zapewne podeyrzaną. Oddawna wyrzekła się ducha zawoiowań, tak, iż myśli tylko o zapewnieniu wewnątrz swoiey wolności, a zewnątrz niepodległości. Jeżeliby zaś kiedy iedno i drugie miało być zagrożoném, armia nasza i milion gwardyy narodowych potrafią ie utrzymać i ugruntować.

„Spokoyna zarazem i wspaniała Francyi postać, Mości Panowie, czyniąc nas poważanymi, powinna też właśnie naypewnieyszą stać się rękoymią pokoiu. Takąto iest myśl natchnionego proiektu do prawa, który mamy zaszczyt przełożyć WPanom. Deputowani Francyi, uczuiecie WPanowie całą iego potrzebę, i bynaymniey nie będziecie się wahali w iego przyięciu."

— Postanowienie królewskie, umieszczone w *Monitorze*, zawiera, co następuie:

„Chcąc starym żołnierzom okazać dowod interessowania się nimi, i uznać przysługi, które oni uczynili dla oyczyzny, obmyślamy dla nich sposoby służenia iey ieszcze:

„*Art. 1.* W każdym departamencie, zostanie utworzoną kompania weteranów armii. Będzie ona mogła być sformowaną z innych kompaniy w tych departamentach, gdzie liczba starych woyskowych poda środek ku ich dozupełnieniu.

„2. Do kompaniy weteranów armii, będą przyymowanymi tylko dawni żołnierze, którzy się oddalili do swoich domow, uwolnieni od czynney służby, a ieszcze są w stanie służenia."

— Rozprawy processu ex-ministrow, wytoczonego przed sąd parów, na mocy postanowienia izby deputowanych, z dnia 28, zeszłego września, rozpoczną się we środę, dnia 15 grudnia, o godzinie 10 zrana.

— Mówią, że w ministeryum publicznego oświecenia postanowiono, iż we wszystkich kollegiach królewskich będzie używanym bęben zamiast dzwonka. Uczniowie będą się uczyli robić bronią; zostaną podzielonymi na kompanie, z kapralami i podofficerami. Nie powiedziano, że będzie przyiętym kapelusz woyskowy.

— Zapewniaią, że uczniowie szkoły politechniczney, ułożyli pismo, w którém proszą Króla o przyłączenie ich szkoły do wydziałow ministeryum spraw wewnętrznych. Towarzystwo politechniczne, składaiące się ze wszystkich dawnieyszych uczniów tey szkoły, zebrało się w tymże celu na posiedzenie; ma ono ogłosić swoię odezwę.

— Sławny skrzypak, *Rode*, umarł dnia 25 listopada, w rodzinném mieście *Bordeaux*. (*J.d.S.P.*)

A n g l i a.

Londyn dnia 30 listopada.

Gazety nasze, pod datą 25 listopada, czynią wzmiankę o pożarach w *Oxfordshire*, *Norfolk*, *Hampshire*, *Lincolnshire*, *Berkshire*, *Wiltshire*.

— Powiadaią, że sir Th. *Denman* zostanie podanym za kandydata, na mieysce Lorda *Brougham*, do reprezentacyi hrabstwa York, w parlamencie.

— P. *Cawert* został obrany na członka parlamentu, z miasteczka *Southwark*.

— Mówią, że Lord *Lyndhurst* ma się udać do Indyy Wschodnich, iako ieneralny gubernator.

— W *Canterbury* osądzono siedm osób, z których 5 było przekonanych o łamanie machin do młócenia zboża, a dwie o poduszczanie ludu do mieszania publiczney spokoyności. We trzech wsiach, blizko *Winchester*, prawie zupełnie należących do Xiążęcia *Buckingham*, mieszkańcy nie chcieli łączyć się z podżegaczami zaburzeń; owszem, bronili zamku xiążęcia, i zabrali w niewolą 50 ludzi, których oddano też pod sąd sprawiedliwości.

— Porucznik *Marrison*, z *Liverpool*, ogłosił plan urządzenia telegraficzney linii między *Douvers* a *Liverpool*, przez *Londyn* i *Birmingham*; wiadomości byłyby przesyłanemi z prędkością po 100 mil na kwadrans. Koszta urządzenia tey linii wynoszą około 5,000. funt. szter.

— Sir. J. *Shee* został mianowany iednym z podsekretarzy spraw zagranicznych, na mieysce Lorda *Dunglas*.

— Podług rapportów z Hrabstwa *Oxford*, zamieszania tam ustaią, i wiele robotników wróciło na swoie warstaty.

— Francuzki ex-minister Baron *Haussez* przybył z *Sussex* do *Londynu*.

— Gazety nasze zawieraią następuiącą szczegółową wiadomość o Lordzie *Brougham*: „Urodził się 1779, ze znakomitey familii *Cumberland*, która w *Westmorelandzie* osiadła przeszło od lat 60 do 70. Matka iego iest siostrą historyka *Robertsona* i używa ieszcze piękney starości. Lord *Brougham*, ma trzech braci: *James*, *John* i *William*; pierwszy, żyiący przy swoiey matce, iest członkiem parlamentu, a kilka lat prowadził winem handel w *Edymburgu*, gdzie też zbankrutował. *William* iest adwokatem. Lord *Brougham* był, w izbie niższey, naprzód reprezentantem Camelfordu, obrany przez Xiążęcia *Bedford*; potym, *Winchelsea*, za wpływem Margrabiego *Cleveland*, i, wreszcie, z hrabstwa York. W młodości swoiey był z wielkiem uwielbieniem dla *Pitta*. Napisał dzieło o polityce, względnie kolonii, w którém, między innemi, powiedział, iż Afrykanie tak są niższymi od Europeyczyków, że zaledwo zasługuią być liczonymi do iednegoż gatunku; żył iednakże tak długo między niemi, kiedy stał się obrońcą tey klassy ludzi spodlonych, i nalegał o zniesienie handlu murzynami. Kilka lat temu, iak Lord *Brougham* zaślubił wdowę nieiakiego P. *Slade*, po którey nabył znaczną fortunę; ma tylko iednę córkę, ośmioletnią.

— Dnia 25, Lord *Brougham*, iako Lord-Kanclerz, został wprowadzonym do izby kancellaryi.

Galerya była napełniona widzami, między którymi znaydowało się wiele dam. Nowy kanclerz miał w towarzystwie: Xiążąt *Sussex* i *Gloucester*, oraz Xięcia *Leopolda*, Xięcia *Devonshire*, Hrabię *Grey*, Margrabiów: *Wellesley*, *Lansdown* i *Anglesea*, tudzież Lorda *Durham*. Lord *Brougham*, po wykonaniu przysięgi, otrzymał powinszowania od obecnych.

— P. *Brougham* do dawnieyszych swoich polecaiących sprawy, elektorów hrabstwa *York*, przesłał list, w którym, podziękowawszy im naprzód za zaszczyt, przez nich mu uczyniony, włożeniem nań obowiązku, wyobrażania ich w izbie niższey, nowy daie obraz swoich zasad politycznych:

„Będę, powiada, z moimi kollegami pracował usilnie, około utrzymania pokoiu, wewnątrz i zewnątrz, około zmnieyszenia wszystkich, nie koniecznie potrzebnych wydatków, tudzież około reform, iakich wymagaią niedostateczności, postrzeżone w reprezentacyi narodowey, oraz wszystkie części naszego systematu polityki wewnętrzney; wszystek usiłuiąc polepszyć prawa, i postanowiwszy zalecić ściśle ich wypełnianie, polegam na serdeczney pomocy moich spółobywateli. (*J.d.S.P.*)

Londyn dnia 3 grudnia.

Papiery publiczne: Konsolidy, 82; billety skarbowe, 17; rossyyskie, 94½; portugalskie, 44; duńskie, 58.

— Król wczora dawał pokoie, i przyymował kapitułę orderu Łaziennego, na którey admirałowie: *Whitshed* i *Durham* otrzymali znaki tego orderu; xiążęta: *Lieven*, *Esterhazi* i *Talleyrand* mieli u J. K. Mości prywatne posłuchania. Margrabia *Clanricarde* wykonał przysięgę na godność członka rady tayney.

— Na posiedzeniu izby parów, dnia 2, Lord-kanclerz miał bardzo długą mowę, i złożył ze swoiey strony propozycyą bilu, względem ustanowienia trybunałów w hrabstwach.

— Gazeta dworu, pod datą 30 listopada, zawiadamia o mianowaniu P. O. W. *Wynn* na urząd sekretarza woyny; jenerał M. W. *Horne* został mianowany kawalerem.

— Na posiedzeniu izby parów, dnia 29 listopada, złożono wiele petycyy przeciw kupczeniu murzynami, oraz względem zniesienia iedności Irlandyi i względem zupełney reformy. Lord *Wynford* złożył podanie zmnieyszenia kosztów processowych; zapytał pierwszego ministra, czy rząd nie zamierza uczynić śledzeń względem przyczyn i rozciągłości zaburzeń wewnątrz kraiu, i czy nie nadanoby więcey władzy sędziom pokoju, izby przez to mogli skuteczniey działać. Lord *Grey* odpowiedział, iż ten ostatni środek nie zdaie się mu być potrzebnym, a pierwszy byłby zbytecznym: gdyż, na témże posiedzeniu, zostanie uczynioną propozycya, którey się też on nie będzie przeciwił. Lord *Brougham* mniemał także, że lepiey iest prawa istnieiące dzielnie wykonywać, niżeli sędziów władzę rozciągać. Lord *Eldon* oświadczył swoie zadowolenie ze środka, podanego względem wysłania, do różnych prowincyy, szczególnych kommissarzy, gdyż wielu nie zna kar, którym mogą uledz, mieszaiąc publiczną spokoyność; spodziewa się on także, iż uczynionėm zostanie rozróżnienie uwodzicieli od osób uwiedzionych. Lord *Brougham* zawiadomił, że dnia 2 grudnia, poda on propozycyą względem dzielnego wypełniania sprawiedliwości w Anglii i w kraiu Wallii, przez władze mieyscowe. Xiążę *Wellington* był także tego zdania, iż teraźnieysze okoliczności nie wymagaią rozciągnienia władzy sędziów; co się tycze pożarów, nie mógł odkryć ich sprawców. Mało iest godną wiary pogłoska, iakoby niemi byli cudzoziemcy; uniema stoli być rzeczą pewną, iż znaydnie się jakiś spisek. Radzi Lordowi-kanclerzowi, izby w obiorze sędziów pokoiu spuścił się na lordow-namiestników, prowincyy. Margrabia *Salisbury* przełożył wyznaczyć kommissyą, dla roztrząśnienia praw o ubogich; propozycya ta została przyiętą, i mianowano członków.

— Wiadomości z prowincyy, o pożarach, są nieco zaspakaiaiącemi.

— Na posiedzeniu izby niższey, dnia 30 listopada, P. *Spring-Rice* oświadczył, z wielkiém izby zadowoleniem, że ministrowie maią zamiar niemianować więcey dyrektora ieneralnego poczt w Irlandyi; już mieli ten proiekt dawnieysi ministrowie. (*J.d.S.P.*)

NIEMCY.

Brunświk dnia 3 grudnia.

Wczora ogłoszono tu poselstwo Króla Jegomości W. Brytanii, pod datą 21 listopada, w pałacu St. James, przesłane do zjednoczonych stanów: *Brunswick-Wolfenbuttel* i *Blankenburg*, w którém J. K. Mość zawiadamia iż, ponieważ wszystkie usiłowania, pogodzenia się z Xiążęciem *Karolem* zeszły na niczém, Król Jegomość, wespół z Xiążęciem *Wilhelmem*, obmyśli środki do zapewnienia temu ostatniemu, wykonywania praw nayważszey władzy. Zdaie się, że Xiążę *Karol* nie odstąpił od swoich proiektów, względem obięcia rządu; podług ostatnich wiadomości, udał się on z *Osterode* do *Seesen*.

— Dnia 26 listopada, Xiążę *Wilhelm* kazał ogłosić co następuie:

„Gdyśmy przez patent nasz, datowany 28 września, objęli tymczasowie rząd tego kraiu, krok ten, nakazywany przez naglące przyczyny, uczyniliśmy za zgodą ukochanego n zego Brata, Xiążęcia *Karola*. Z wielkim smutkiem naszym, zgoda ta została przerwaną. Lecz gdy wiadomo, iż J. W. Xiążę *Karol*, nie może teraz sprawować nayważszey władzy w tym kraiu; że kray nie może na chwilę zostawać bez rządu; że mamy do obawiania się, izby, nie tylko nasza oyczyzna ukochana, znowu nie została łupem wstrząśnień anarchicznych, lecz, izby innych kraiow spokoyność nie była także wystawioną na niebezpieczeństwo, ieżeli kierunek spraw opuścimy; że, iako naybliższy krewny oyca, winniśmy, w takim stanie rzeczy, i iesteśmy upoważnieni czuwać nad dobrem kraiu i nasze prawa utrzymywać; że, nakoniec, od naszego nayukochańszego stryia, Króla Jegomości Angielskiego, otrzymaliśmy usilne wezwanie nie opuszczać, w żadném zdarzeniu, steru rządu, dopóki J. K. Mość nie urządzi ostatecznie losu tego kraiu: postanowiliśmy, stosownie do naszych ważnych obowiązków, zaymować się daley administracyą tego xięstwa, aż póki los iego całkowicie zapewnionym nie zostanie, i t. d. (*J.d.S.P.*)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 7 grudnia.

Druga izba stanów-jeneralnych iednozgodnie przyięła proiekta do prawa: 1szy względem nadzwyczayney allokacyi dla sił lądowych, i 2gi względem podatków na zboże i węgle kamienne.

— Pierwsze stanów-jeneralnych izba, na posiedzeniu swoiém dnia 1 grudnia, przyięła prawo, przepisuiące surowe kary, przeciwko sprawcom zaburzeń.

— Zawiadamiaią, iż większa część członków drugiey izby stanów ieneralnych, oddziałami dała zdanie, iż przekładane przez PP. *Collot d'Escury*, van *Alphen*, van *Nes* i *Luzac*, poselstwo do Króla, przeciw połączeniu Belgium, było w teraźnieyszych okolicznościach niewczesném, gdy zwłaszcza iuż istotne exystuie oddzielenie, i że trudną byłoby rzeczą myśleć o nowém złączeniu. Jednakże czterey wymienieni członkowie nalegali, izby poselstwo to zostało roztrząśnioném w izbie, daiąc za pobudkę ku temu boiaźń, iaką okazali znakomitsi mieszkańcy *Rotterdamu*. (*J.d.SP.*)

WŁOCHY.

Dnia 28 listopada.

Gazeta powszechna umieściła wiadomość, otrzymaną przez sztafetę z *Rzymu*, pod datą 24 listopada, że O. S. był bardzo niebezpiecznie chorym, i że rozpaczano o iego życiu; w wigilią tego wieczora, Jego Swiątobliwość przyiął Sakramenta święte. (*J.d.S.P.*)

DODATEK

Wilno dnia 19 Grudnia v. s. 1830 roku.

P o d r a d.

2 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targu w nim, dnia 29 teraźn. decembra odbyć się maiącego, z ostatecznym przez trzy dni przetargiem, na dostawę do robot w przyszłym 1831 roku IV Dyrekcyi windawskiey Wodney kommunikacyi potrzebnych różnego rodzaiu materyałow i koni, w załączoney tu wiadomości poszczególnie wyrażonych, i wziąć za cenę mnieyszą od oznaczonych w tey wiadomości; warunki zaś na tę dostawę, będą objawione przy tychże targach.

Za Sekretarza Masłow.

Wiadomość o drewnych i żelaznych materyałach i różnych innych potrzebach dla IV Dyrekcyi windawskiey wodney kommunikacyi na 1831 rok, na które zostały inż objawione ceny.

	Ilość.	R.	K.
Bierwion Dębowych:			
Dług. 3½ sąż. grub. 12 wierszkow	36	25	—
— 3½ — — 10 —	56	18	—
— 3 — — 10 —	16	15	—
— 5½ — — 8 —	56	12	45
— 3 — — 8 —	28	11	35
— 2½ — — 10 —	16	12	25
— 2½ — — 9 —	12	9	—
— 2½ — — 8 —	16	8	50
— 1½ — — 10 —	72	7	50
— 1½ — — 7 —	126	4	50
— 3 futy — 12 —	12	4	—
— 3½ — — 14 —	11	8	—
Desek Dębowych:			
Dług. 3 sąż. szer. 24 cali gr. 3 cali	27	8	—
— 3 — — 24 — — 2½ —	49	8	—
— 5 — — 24 — — 2 —	27	7	30
— 2 sąż. grub. — — 3 —	302	4	—
— 1½ — — — — 2½ —	18	2	50
— 1½ — — — — 1½ —	8	2	—
— 6 fut szer. 24 cali gr. 3 —	18	2	—
— 1½ sążni . . . . 2 —	9	1	65
Bierwion sosnowych:			
Dług. 5 sążni grubości 8 wiers.	28	12	—
— 5 — — 7 —	220	11	—
— 5 — — 5 —	4	8	—
— 4½ — — 8 —	30	10	—
— 4½ — — 7 —	125	9	—
— 4 — — 8 —	10	8	15
— 4 — — 7 —	145	7	95
— 4 — — 6 —	90	7	30
— 4 — — 5 —	130½	6	—
— 3½ — — 7 —	9	7	—
— 3½ — — 5 —	17	5	—
— 3 — — 8 —	278	6	—
— 3 — — 7 —	174	5	45
— 3 — — 6 —	16	5	—
— 3 — — 5 —	195	4	50
— 2½ — — 8 —	414	5	—
— 2½ — — 7 —	790	4	25
— 2½ — — 5 —	1200	3	75
— 2 — — 7 —	16	3	75
— 2 — — 6 —	14	3	—
— 2 — — 5 —	12	2	50
Desek sosnowych:			
Dług. 4 sążni grubości 4 cali	6	4	50
— 4 — — 3 —	140	4	—
— 4 — — 2½ —	3926	3	30
— 4 — — 2 —	231	2	40
— 3 — — 3 —	270	2	80
— 3 — — 2 —	10	1	80
— 3 — — 1½ —	180	1	75
— 3 — — 1 —	180	—	80
— 3 — — ½ —	8	—	80
— 2¼ — — 4 —	1800	3	10
— 2½ — — 1 —	10	—	65
— 2 — — 4 —	490	2	50
Bierwion iodłowych:			
Dług. 5 sążni grubości 7 wiers.	14	6	10
— 5 — — 6 —	8	5	90
— 5 — — 5 —	7	4	40
— 4½ — — 6 —	10	4	50
— 4 — — 7 —	2	4	60
— 4 — — 6 —	107	4	25
— 4 — — 5 —	100	4	10
— 4 — — 4 —	16	4	—
— 3½ — — 6 —	6	4	—
— 3½ — — 5 —	4	3	80
— 3½ — — 4 —	2	3	45
— 3 — — 7 —	2	3	35
— 3 — — 6 —	30	3	10
— 3 — — 5 —	536	3	—
— 3 — — 4 —	5	2	95
— 2½ — — 7 —	4	2	90
— 2½ — — 6 —	15	2	70
— 2½ — — 5 —	12	2	60
— 2½ — — 4 —	2	2	25
— 2 — — 8 —	4	2	64
— 2 — — 7 —	7	2	40
— 2 — — 6 —	7	2	10
— 2 — — 5 —	330	2	—
— 2 — — 4 —	3	2	—
— 1½ — — 6 —	1	1	65
Desek iodłowych:			
Dług. 4 sążni grubości 3 cali	14	2	30
— 4 — — 2½ —	1800	2	6
— 4 — — 2 —	962	1	60
— 4 — — 1 —	54	1	—
— 3 — — 4 —	50	2	50
— 3 — — 3½ —	6	2	10
— 3 — — 3 —	280	1	80
— 3 — — 2½ —	90	1	50
— 3 — — 2 —	2000	1	40
— 3 — — 1 —	800	—	67
— 2½ — — 2½ —	10	1	29
— 2½ — — 1 —	20	—	60
— 2 — — 1 —	10	—	56
Żerdzi sosnowych:			
Dług. 3 sążni grubości 3 wiersz.	1200	—	50
— 3 — — 2½ —	100	—	40
Żerdzi iodłowych:			
Dług. 3 — — 3 —	300	—	45
— 3 — — 2½ —	20	—	45
— 3 — — 2 —	90	—	40
— 2 — — 3 —	15	—	45
— 1½ — — 1 —	10	—	10
Bierwion olchowych:			
Dług. 2 sążni grubości 5 wiers.	150	2	5
— 2½ — — 5 —	150	2	75
Dylow iodłowych:			
Dług. 4 sążni	20	—	60
— 3 —	190	—	45
— 2½	20	—	30
Drzewa grabowego podłuż. sąż.	570	1	—
Anszpugow brzozow. grub. 3 cali	1500	—	25
Drew sążni kubicznych . . .	1800	14	50
Taczek do wożenia ziemi sztuk	550	1	85
— — — — cegły . .	60	2	—
Smoły pudow	540	1	90
Węgli czetwierti	3350	1	20
Piasku czarnego sążni kubicz.	42	35	—
Gliny sążni kubicznych . . .	105	12	—
Kamienia dzikiego sążni kubicz.	110	24	—
Stali pudow	2 f.10	—	—
Zelaza czterogrannego w 2 cali	70	—	—
— — w 1 cal	56	—	—
— — w ¾ cala	60	—	—
Zelaza w sztabach pudow . .	12	—	—
— w szynach	50	—	—
— w blachach sążn. kwadrat.	8 sąż.	—	—
Goździ 7calowe nacinanych sztuk	1300	—	—
— 7calowe okrętow. nacinan.	14200	—	—
— 6 — — —	12000	—	—
— 12 — — prostych	50	—	—
— 6 — — —	1900	—	—
— iednociosowych . . .	26000	—	—

	Ilość.	R.	K
— dwóciosowych . . .	26000	—	—
— tróyciosowych . . .	49000	—	—
— 4 calowych w główkach szerokich	9000	—	—
Lin okrętowych pudow . . .	9	—	—
— — blokowych w 2 cali	7	—	—
Wierówek smolonych . . .	5	—	—
Ołowiu	30	—	—
Pakul smolonych	85	—	—
Sadła wieprzowego	9	—	—
Kredy białey funtow	2	—	—
Laku czerwonego funtow . .	2	—	—
Łopat czerpakowych sztuk .	100	—	—
— azyatyckich albo okowanych	900	—	—
Łomow czyli big żelaznych .	10	—	—
Toporów ciesielskich . . .	10	—	—
Dłotów	4	—	—
Raszplow czyli pilnikow . .	2	—	—
Pił ręcznych	5	—	—
— poprzecznych	4	—	—
Szrubsztak	1	—	—
Napilników w 18 cali w półokrąg.	5	—	—
— 14 — tróykątowych	10	—	—
— małych tróykątowych	3	—	—
Swidrow w 2 cali	6	—	—
— 1½ —	8	—	—
— 1 —	10	—	—
— ¾ —	10	—	—
Swiderków	8	—	—
Kotłów czuhunnych 1½ ars. średni.	1	—	—
Miech kowalski	1	—	—
Młotów kowalskich większych	2	—	—
— ręcznych	1	—	—
Srublow	2	—	—
Nasiekow	1	—	—
Brodkow	2	—	—
Kleszczow kowalskich . . .	5	—	—
Deska gwintowa większa . .	1	—	—
— — małych . .	5	—	—
Heblow	2	—	—
Fuhanek	6	—	—
Kowadełko	1	—	—
Kowadeł wagą 20 funtowe .	3	—	—
Zamkow wiszących większych	2	—	—
Szpagatu holenderskiego pudow	3	—	—
Fartuchow kowalskich . . .	10	—	—
Rohoż sztuk	500	—	—
Koło do toczenia czyli ostrzenia	1	—	—
Oleiu konopnego pudow . .	2fun10	—	—
Mchu sążni kubicznych . .	48	—	—
Cegły surowey	96000	—	—
Sit włosianych	4	—	—
Krat czyli rzeszot drobnych .	6	—	—
Cebrów	125	—	—
Konewek	92	—	—
Wiader	78	—	—
Miech ręczny	1	—	—
Faierka średnia	1	—	—
Kowsz do roztapiania ołowiu .	1	—	—
Form strycharskich	300	—	—
Rydlow żelaznych z trzonkami	75	—	—
Kol czuhunnych z szwornami .	30	—	—
Koczerha do pieca, w którym się wypala cegła	1	—	—
Stołów strycharskich . . .	30	—	—
Koni:			
Do odlewu archymedowemi szrubami	25000	1	95
Do machin dla mieszania wapna i gliny	1500	2	19
Do rozcierania hidraulicznego wapna i kitu	1500	2	49

(1500) Za Sekretarza P. Masłow.

2 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targu w nim, dnia 3 następuiącego ianuaryi odbyć się maiącego, na dostawę do robot letnich przyszłego 1831 roku IV Dyrekcyi windawskiey wodney kommunikacyi rozmaitych robotnikow ze wzięciem za cenę mnieyszą od objawioney iuż, a mianowicie: w ogóle cieśli 13,500 po rub. 2 kop. 45; mularzy 16,200 po rub. 3; kowali 1350 po rub. 2 kop. 55; wypalaczów 1350 po rub. 2 kop. 10, i parobków 90,000 po rub. 1 kop. 25. Warunki, podług których ma się uskutecznić dostawa robotników, będą objawione przy targach. (1499)

Za Sekretarza Masłow.

2 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targow w nim, dnia 5 następuiącego mca ianuaryi odbyć się maiących, z ostatecznym przez trzy dni przetargiem, na dostawę dla robot letnich w przyszłym 1831 roku do III Dyrekcyi windawskiey wodney kommunikacyi rozmaitych robotników i koni, ze wzięciem za cenę mnieyszą od objawioney iuż, a mianowicie: każdego dnia: cieśli od 15 apryla do 15 oktobra, 100, po rub. 2 kop. 48; kowali 11 po rub. 2 kop. 56; mularzy od 15 apryla do 1 iunii 160, od 1 junii do 15 oktobra 300 po rub. 3 kop. 10; wypalaczów od 1 apryla do 15 oktobra 22, po rubli 2 kop. 15; parobków od 1 apryla do 15 oktobra 400 i więcey, po rub. 1 kop. 23 na dzień za każdego; i koni od 1 apryla do 15 oktobra 120 każdego dnia, po rub. 2 kop. 65 na dzień; na co będą objawione przy targach i warunki. Za Sekretarza Masłow. (1498)

Publiczna przedaż.

2 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Bohdanow z miasteczkiem tegoż nazwiska, obywatelki Marszałkowey Antoniny Czechowiczowey, położony w gubernii Wileńskiey powiecie Oszmiańskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 42, duszy włościańskich płci męzkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 24, drugi 27, a trzeci ostateczny 30 iannaryi 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi, i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku (1503)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Петръ Клейсшъ.

Секретарь Иванъ Солимани.

2 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki niniеyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Martyniszki, obywatela Grafa Symona Kossakowskiego położony w gubernii Wileńskiey powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 27 dusz włościańskich płci męzkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 21, drugi 25, a trzeci ostateczny 28 februaryi następuiącego 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek,

mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku. (1504)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Клейстъ. Секретарь Иванъ Солимани.

---

2 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Zeymy, obywatela Grafa Michała Kossakowskiego, położony w gubernii Wileńskiey powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 38 dusz włościańskich płci mężkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 3, drugi 6 a trzeci ostateczny 9 marca następuiącego 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem Dnia 15 decembra 1830 roku.

Непременный Членъ Пепіръ Клейстъ.(1502)
Секретарь Иванъ Солимани.

Licytacya.

2 Magistrat Miasta Wilna, w spełnienie rozporządzenia Kommissyi Radziwiłłowskiey, podaie do powszechney wiadomości, iż w terminach 1 dnia 18, 2 dnia 19, i 3 dnia 20 mca februaryi następnego 1831 roku, oraz w dniu przetargowym 23 tegoż mca februaryi odbywać się będzie w onymże Magistracie publiczna licytacya na wyprzedaż wiecznością za gotowe pieniądze domu Pana Karola Kuczewskiego w Wilnie na ziemi Radziwiłłowskiey, z obowiązkiem płacenia corocznie za terragia po zł. pol. 289 gr. 24 pod N. 786 sytuowanego, o r. sr. 716 k. 75, przy wyświeceniu roczney z onego intraty r. sr. 255 ocenionego, do iakowey licytacyi aby Imć Ambienci iawili się w tém celu czyni się ninieysze ogłoszenie. Datt 1830 r. mca decembra 5 dnia.

(1485) Marcin Straus Burmistrz Mias. Wilna.
Ignacy Misiewicz Regent.

Uwiadomienie.

2 Niżey podpisany podaię do powszechney wiadomości, iż za prawem wieczysto przedażnym dat 27 9bra a 4 xbra w Sądzie Głównym Litew. Wileń. 2go Departamentu przyznanym od Star. Hirszy Chaimowicza Murwicza nabyłem wiecznością różne schedy pod różnemi Numerami w mieście Wilnie położone; i do tego prawa spełniona została intromissya, ażeby o tém zawiadomić publiczność, iżby Hirszy Chaimowiczowi Murwiczowi nieczyniono naiego ewikcyą kredytu, gdyż tey równo z datą wydanego prawa nie ma, po zapisaniu więc oświadczenia dnia 12 xbra przed Aktami miasta Wilna, o dopełnioney zmówności między Murwiczem a iego żoną. Niniejszą awizacyą podaiąc własną ręką podpisuię. Dat 1830 mca xbra dnia.

Icka Abramowicz Dancig.

Arenda.

2 Komitet dla ulepszenia miasta Lidy ustanowiony spełniaiąc przepisanie JW. Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora i Kawalera Bobiatyńskiego, oraz postanowienie swe na dnin 9 teraźnieyszego mca xbra nastałe, niniejszém przez gazetę Kuryera Litewskiego ogłasza, iż w terminach 23, 27 i na koniec 29 tegoż mca będą się odbywać targi w tymże Komitecie na wzięcie w trzyletnią arendę dochodow miasta Powiatowego Lidy iako to: bramowego, pomiernego, polaukowego i z przyieżdżaiących z towarami na przedaż do miasta kupców, iakowa arenda ma się zaczynać z dnia 1 stycznia następuiącego 1831 roku; życzące więc wzięcia takowych dochodów, obowiązani w pomienionych terminach przybywać do Komitetu niniejszego z dostatecznemi kaucyami, gdzie zostaną objawione im wszystkie warunki i kondycye do tego przedmiotu należne. Datt Roku 1830 mca xbra 10 dnia.

Członek Komit. b. Sędzia Ziem. Pttu Lidz. Kawaler Hieronim Skinder.
Członek Komit. Sekr. Gran. Lidz. Lipiński.
Członek od miasta Antoni Mołoszkiewicz.

Podrady.

3 Od Kommissyi Naywyżey ustanowioney, dla wybudowania w Połocku Korpusu kadeckiego, ogłasza się. iż w niey będą odbywać się targi, na dostawę różnych do budowli materyałow i robotnikow, potrzebnych do naznaczonego w 1831 roku przebudowania w mieście Połocku byłego Jezuickiego klasztoru na korpus kadecki, iako to: drzewa, bierwion sosnowych; długości $5\frac{1}{2}$ sążni, grub. 8 wier., 21 sztuk; dług. 5 sążni, grub. 7 wiersz, 17 sztuk; dług. $4\frac{1}{2}$ sążni grub. 7 wier., 109 sztuk; dług. 4 sążni, grub. 7 wier., 103 sztuk; dług. $3\frac{1}{2}$ sążni grub. 7 wier., 296 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 7 wier., 64 sztuk; dług. $2\frac{1}{2}$ sąż. grub. 7 wier., 104 sztuk; dług. 2 sąż. grub. 7 wier., 91 sztuk; dług. 4 sąż. grub. 6 wier., 12 sztuk; dług. $3\frac{1}{2}$ sąż. grub. 6 wier., 609 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 6 wier., 426 sztuk; dług. $2\frac{1}{2}$ sąż. grub. 6 wier., 80 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 5 wier., 703 sztuk; dług. $2\frac{1}{2}$ sąż. grub. 5 wier., 2 sztuki; bierwion iodłowych: dług. $7\frac{1}{2}$ sąż. grub. 4 wier. 166 sztuk; dług. 6 sąż. grub. 4 wier. 222 sztuki; dług. $4\frac{1}{2}$ sąż. szerok. 4 wier. 226 sztuk; dług. $3\frac{1}{3}$ sąż. grub. 4 wier. 382 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 4 wier. 70 sztuk; dług. $2\frac{1}{2}$ sąż. grub 4 wier. 1756 sztuk; dług. 2 sąż. grub. 4 wier. 226 sztuk; dług. 3 sąż. grub 5 wier. 51 sztuk; belek: dług. 3 sąż. grub. $2\frac{1}{2}$ wier. 10 sztuk; dług. 3 sąż. grub. $2\frac{1}{2}$ wier. 300 sztuk; dług. 3 sąż. grub. $1\frac{1}{2}$ wier. 2284 sztuk; desek sosnowych z obu stron heblowanych: długości 3 sąż. grub. $2\frac{1}{2}$ cali 7046 sztuk; dług. 3 sąż. grub. $1\frac{1}{2}$ cali 576 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1 cal 212 sztuk; desek sosnowych wpół-heblowanych: dług. 3 sąż grub. $2\frac{1}{2}$ cali 9885 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1 cal 1516 sztuk; desek iodłowych brakownych: dług. 3 sążni grub. 1 cal 600 sztuk; dranic: dług. 3 arsz. 24,060 sztuk; goździ żelaznych: bez główek w 6 cali, 53,835 sztuk; do belek: w 6 cali 38,410 sztuk; do desek: w 4 cali 7,330 sztuk; w 3 cali 6,000 sztuk; z główkami szerokiemi: w 6 cali 6,050 sztuk; w 3 cali 56,250 sztuk; sufitowych 494,750 sztuk; żelaza w sztabach: szerok. 3 grub. $\frac{5}{8}$ cala 8 pudow 37 funtow, szerok. 3 grub. $1\frac{1}{2}$ cali 105 pud. 20 funt., szerok. 3 grub. 1 cal 107 pud. 20 funt., szerok. $2\frac{1}{2}$ grub. $\frac{1}{2}$ cala 540 pud. 5 funt., szerok. 2 grub. $1\frac{1}{2}$ cali 195 pud. 5 funt.; czterogrannego: w $1\frac{1}{2}$ cali 28 pud. 20 funt, w 1 cal 35 funt; okrągłego: w 1 cal 52 pudy 5 funt.; obręcznego śrzedniego: 2 pudy 20 funt; w blachach: 2 arsz. 12,430 błach, 1 arsz. 173 błachy; stali cementowaney 1 pud 20 funt.; rzeczy żelazne na urząd robione: zasuwek okiennych; w 6 wier. 238 sztuk, w 3 wier. 238 sztuk; do drzwi wpuskanych: w 12 wier. 20 sztuk, w 6 wier. 20 sztuk; zakrętek do furteczek 304

sztuki; zamkow wewnętrznych 18 sztuk, zewnętrznych 2 sztuki, klamek z przyborem 2 sztuki, zasłonek do piecow rossyyskich 34 sztuki, kruczkow do okien 411 sztuk, zawias kolankowatych 514 par, do furteczek 304 pary, zakrętki piecowe do wpuszczania powietrza ciepłego(душниковъ) z oprawą miedzianą 40 sztuk, drzwiczek kominowych z ramkami 157 sztuk, zasuwek kuchennych 8 sztuk; rzeczy czuhunne: wjuszek piecowych z garniturem w 6 wier. 157 sztuk, drzwiczek piecowych 125 sztuk, płyt do kuchni angielskich z faierkami i drzwiczkami 4 sztuki, kotłow wielkości do 12 wier. 4 sztuki, cegły zielazistey czyli zinglastey 78,500 sztuk, czerwoney pierwszych dwóch gatunkow 990,350 sztuk, wapna szarego niegaszonego sążni kubicz. $117\frac{3}{4}$, wapna białego 4,135 pudow 25 funt., kafel z narożnikami 11,650 sztuk, gliny sążni kubicz. 43, piasku $196\frac{1}{2}$, alabastru 1,991 pud., mieszanina z dziegciu i smoły 167 pud., smoły gęstey 15 pud., drotu: piecowego 12 pud. 22 funt., dachowego 3 pudy 31 funt., cienkiego 2 pudy 26 funt., oleiu konopnego 394 pud. $16\frac{1}{2}$ funt., kredy oczyszczoney 193 pudy $11\frac{3}{4}$ funt., czerlady 68 pud. 10 funt., sibirki 6 pud. 34 fuut.; ochry: świattey 410 pud. 37 funt., ciemney 41 pud. 37 funt., bleywasu angielskiego 152 pudy 36 funt., sadzy 9 pud. 9 funt., braunszteynu 6 pud. 20 funt., żyżgielu 20 funt., indychtu 4 funt., minii 9 pud. 21 funt., zylbergleytu 9 pud. 21 funt.; umbry 2 pudy 30 funt.; kleiu: stolarskiego 18 pud. 25 funt., tęgiego stolarskiego czyli mozdrynnego 66 pud. 5 funt., krochmalu 15 pud. 33 funty, węgli pruskich 1369 czetwierti, wierówek smolonych w okrąg 2 cali 166 sążni, woyłokow pilściowych 114 sztuk, szkła półbiałego dług. 12 i 11 wier. 4,930 sztuk, płyt kamiennych na stopnie schodowe dług. 3 szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 122 sztuk.; dług. $2\frac{3}{4}$ szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 104 sztuk.; dług. $2\frac{1}{4}$ szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 158 sztuk; dług. 2 szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 304 sztuk; tafel łupkowych arszyna kwadratowego grubości 2 wier. 240 sztuk; w ułamkach do gruzowania sąż kubicz. $52\frac{1}{3}$, kamienia dzikiego drobnego sążni kubicz. $22\frac{1}{4}$. Mularzy 5681, do robot: dla obłożenia nanowo i poprawienia starych murowanych wodnych podziemnych rur, do naprawy i podmurowania fundamentow, i do wniesienia ścian wewnętrznych, do wykrzesania otworow na nowe drzwi i okna, z osadzeniem uszakow i obmurowaniem belek; dla zrobienia ceglanego pomostu na pułapach, na zdjęcie dachówki, rozebrania niepotrzebnego sklepienia i do wniesienia nowych budowli. Cieśli 5,762: do wyięcia starych drewnianych wodnych rur; do zrobienia podłog i osadzenia belek z nasypem na nich; do zrobienia i ustanowienia wiązania dachowego i nabicia łat z podbiciem potynkowanych sufitow; do zrobienia przedziałow pod schodowe sklepienia; do zrobienia bukszteIow czyli krążyn z oszalowaniem ich po wierzchu i utwierdzeniem ze spodem. Stolarzy 2,226: dla zrobienia do okien i drzwi szufład albo uszakow i t. d. Kiperów 20: dla naprawienia naczyń drewnianych. Tynkarzy 2,907: do tynkowania ścian tak wewnątrz iako i zewnątrz budowy. Pieczarzy 1,315: do smarowania czarnych podłog i t. d. Malarzy 2,183: do pomalowania okien i drzwi bleywasem i t. d. Slosarzy 17; kowali 795; strzecharzy do pokrycia dachow blachą żelazną i t. d. 2,731; szklarzy 202; brukarzy 118. Robotnikow w ogóle 13,374 do noszenia zbitych budowli starey cegły i t. d.; koni roboczych z uprzężą i furmankami 600. — Zatém życzący przyiąć na siebie dostawę wymienionych materyałow i robotnikow, zechcą przybyć dla targow podczas sessyi tey Kommissyi w mieście Połocku na terminy: dnia 14, 15 i 16 ianuaryi następuiącego 1831 roku z prawnemi ewikcyami dla zabezpieczenia przyiętego na siebie obowiązku. (1471)

Zgodno: Sekretarz Alexander Konstantynowicz.

O przedaży optycznych narzędzi.

3 *Optyk i Mechanik Steyn, rodem z Bawaryi, który wkrótce z tego miasta odiedzie, ma honor uwiadomić szanowną publiczność, że on robi i przedaie rozmaitego gatunku optyczne narzędzia, ręcząc za trwałość i pożytek onych; mianowicie — 1mo) Rozmaite szkła do oczu; t. i. Kronowskie konserwy i szkła szlifowane według prawideł optyki; takoweż cylindrowe Szwaycarskiego i Czeskiego kryształu; służące maiącym krótki wzrok i wzmacniaiące osłabione organa iego. Takowe okulary i szkła nie szkodzą wzrokowi, za pomocą którego każdy kupuiący może sobie wybrać okulary według swoich oczu; za pomocą ich maiący krótki wzrok, mogą czytać z daleka i z blizka — 2do) Wielkie perspektywy — 3tio) Składane mikroskopy znacznie powiększaiące — 4to) Rozmaite prospektywy — 5o) Zapalne szkła wgięte, cylindrowe i facetowane — 8vo) Camera obscura za pomocą którey można zdeymować peyzaże w odległości 4rech mil kwadratowych. — 7mo) Laterna magica, która, małe obrazy zrysowane na szkle, wystawia na białey ścianie w zwyczayney ich wielkości; kompasy i słoneczne zegary, matematyczne narzędzia, proby do wina, spiritusu i t. p.; barometry, termometry i palne machiny. Nowo wynaleziona machina iednorodna z platyny i łatwo się napełniaiąca i do użytku się stosuiąca i nie potrzebuiąca naprawy. Nowo wynaleziona lampa z platyny, ktora w krótkim czasie napełnia pokoy przyiemną wonią bez żadnego dymu i utrzymanie iey mało kosztuie. Życzący sobie mieć takową lampę, mogą o dobroci iey z doświadczenia się przekonać — Optyk ten bierze na siebie reperacyą wszystkich wyżey wymienionych narzędzi i będzie się starał zadosyć uczynić publiczności prędką iey exekucyą.*

Ubodzy nie będący w stanie kupić sobie okulary i maiący od doktora na piśmie świadectwo używać onych, dostaną ie bezpłatnie. J. Steyn.

Ma mieszkanie w domie Michela Zetela na przeciw Ratusza na Ulicy Niemieckiey. (1478)

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

---

3 Wysłany furman z Wilna z końmi do Kietokcii roku idącego mca xbra 10 dnia traktem idącym na Giedroycie za karczmą Kozliszką w lesie Kietotańskim został napadnięty przez złodziei, odebrano mu koni z całą uprzężą, opis szerści następney: klacz ciemno siwa rosła, 5 lat maiąca, koń kasztanowaty na łbie łysina biała, cztery nogi białe, sanie łubne z dyszlem, koc i wilki na nogi, oraz dwie gunie wełniane w pasy ciemne granatowe, uprząż na koniach ruska, z palonego rzemienia z bronzem. Ktoby o takowych koniach i dalszych efektach powziął wiadomość raczy dać wiadomość do Policyi Ziemskiey Wileńskiey, lub też do domu W. Mickaniewskiey przy ulicy Zamkowey; za co prócz wdzięczności przyzwoitą nagrodę odbierze. Dan 1830 mca xbra 14 dnia Wilno.

Aloizy Malecki.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Przedaż.

8 W xięgarni Józefa Zawadzkiego, przedaie się 19ta edycya *Grammatyki francuzkiey Noela i Chapsala*, cena zł. 2 gr. 20.

DODATEK NADZWYCZAYNY
DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 152.

z Bożey Łaski
MY NIKOŁAY PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYY,
i tam daley i tam daley i tam daley.

Obwieszczamy wszystkim wiernym Naszym poddanym.

Podła zdrada wstrząsła zjednoczone z Rossyą Królestwo Polskie. Ludzie złe myślący, nierozbroieni dobrodzieystwami wiekopomnego Cesarza Alexandra, Wspaniałego Wskrzesiciela ich kraiu, pod opieką darowanych im praw, używaiąc owoców Jego pieczołowitości, gotowali potaiemnie spisek, dla wywrócenia ustanowionego przezeń porządku, i dnia 17 przeszłego listopada oznaczyli początek swoich działań buntem, rozlewem krwi, występnym zamachem na życie Nayukochańszego Brata Naszego, Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza. Korzystaiąc z ciemności wieczora, wysłali kupę podbudzonego przez nich zapalczywego pospólstwa do Jego pałacu, w tymże czasie w różnych mieyscach Warszawy rozszerzaiąc niedorzeczną pogłoskę, że woyska Rossyyskie wytępiaią spokoynych mieszkańców, zdołali przez to oszukanie pociągnąć ku sobie pospólstwo i napełnili miasto wszystkiemi okropnościami bezrządu. Cesarzewicz ze zgromadzonemi ku Sobie woyskami Rossyyskiemi i temi z Polskich, które pozostały wiernemi swym obowiązkom, rozłożył się w bliskości Warszawy, i postanowił nie działać zaczepnie, ażeby, uprzątaiąc wszelki powód do nowego krwi rozlewu, iawnie dowiódł niedorzeczności i chytrości zarzutów, oraz, żeby dać władzom cywilnym czas i środek, przy pomocy dobrze myślących mieszkańców, przywieść do poznania uwiedzionych i pohamować złe myślących. Nadzieia ta nie spełniła się. Rada Rządząca, nie mogła przywrócić porządku: nieustannie zagrażana przez buntowników, którzy utworzyli pośrzód siebie kilka przeciwnych prawom towarzystw, zmieniaiąc skład swóy oddaleniem przez Nas postawionych członków, i wezwaniem nowych, na żądanie przywódźców buntu, prosiła tylko Cesarzewicza, znayduiące się przy Nim woyska Polskie powrócić do Warszawy, dla zachowania własności publiczney i prywatney od nowych rabunków: wkrótce Rada ta rozwiązała się i cała władza została w ręku iednego z Jenerałów. Tym czasem duch buntu rozszerzał się po wszystkich Woiewództwach Królestwa Polskiego; wszędzie używano tychże środków: oszukaństwa, pogróżek, obietnic, ażeby spokoynych obywateli zrobić niewolnikami władzy niewielu buntowników. W tych wielkiey wagi i bolesnych okolicznościach, Cesarzewicz znalazł rzeczą koniecznie potrzebną, czyniąc zadość życzeniu Rady Rządzącey, dozwolić małey liczbie woysk Polskich, które pozostały wiernemi, powrócić do Warszawy, ażeby, ile można, ochronić osobiste bezpieczeństwo i własność mieszkańców, a sam z półkami Rossyyskiemi wyszedł z granic Królestwa Polskiego; dnia 1go grudnia przybył On do miasteczka Włodawy, w Gubernii Wołyńskiey.

Tak dopełniła się zbrodnia, może, zdawna układana. Naród Królestwa Polskiego, który po tylu mnogich rewolucyach, używał słodyczy pokoju i dobrego bytu, pod opieką Naszego Państwa, znowu wtrącony w przepaść zamieszek i nieszczęść, a kupa lekkomyślnych, która chwilowie go opanowała, chociaż miotana już bojaźnią blizkiego ukarania, ośmiela się jednak marzyć o zwycięztwie, i Nam, prawemu swemu Monarsze, podawać warunki. Rossyanie, wiecie, że My je odrzuciemy z niechęcią. Serca wasze, pałające gorliwością ku Tronowi, przenikają wszystkie uczucia Naszego serca. Na pierwszą wieść o zdradzie, odpowiedzieliście wy powtórzeniem przysiąg niezachwianey wierności; a teraz, po całey przestrzeni rozległego Naszego Imperyum, widzimy jedno poruszenie; wszyscy ożywieni są jednaką żądzą: nie szczędzić trudow, poświęcić majątek i życie, za honor Monarchy swojego, za całość Państwa. Z roskoszą poglądamy na ten wielko-duszny popęd miłości narodowey ku Nam i Oyczyznie, i poczytujemy Sobie za święty obowiązek odpowiedzieć nań słowami uspokojenia. Nowe ofiary, nowe usiłowania, nie będą potrzebnemi. Z Nami Bóg, obrońca sprawiedliwości, i potęga Rossyi jednem stanowczem uderzeniem może uśmierzyć tych, co się odważyli zamieszać jey spokoyność. Nasze wierne woyska, które tylko co wsławiły się nowemi zwycięztwy, zbierają się już na zachodnich granicach Państwa: gotowi jesteśmy karać wiarołomstwo; ale chcemy odróżnić niewinnych od zbrodniarzy; chcemy łaską obdarzyć słabych, przez zaślepienie lub z bojaźni idących za pociągiem bezprawnym. Nie wszyscy poddani Nasi Królestwa Polskiego, nie wszyscy mieszkańcy Warszawy byli uczęstnikami buntu i żałośnych jego następstw; wielu dowiodło chwalebną śmiercią, że swą powinność znali; drudzy, jak dostrzegamy z doniesień Cesarzewicza, ze łzami rozpaczy, gwałtem powrócili do mieysc podwładnych buntownikom. Ci, z oszukanymi i uwiedzionymi, bez wątpienia, stanowią większą część Woyska i Narodu Królewstwa Polskiego: My do nich się obracamy w odezwie pod d. 5 tego miesiąca, w której, wyraziwszy Naszą sprawiedliwą niechęć ku wiarołomstwu, Rozkazujemy niezwłocznie położyć koniec samowolnościom i bezprawnemu uzbraja-

niu się, przywracając cały dawnieyszy porządek. Tém oni mogą ieszcze zagładzić winy swoich spółziomków, i zachować Królewstwo Polskie od zgubnych następstw zbrodniczego zaślepienia.

Wskazawszy im iedyny środek ocalenia, My o tém działaniu Naszego miłosierdzia obwieszczamy wszystkim wiernym Naszym poddanym: niech uyrzą w niém i stateczną Naszą wolę, bronić nietykalności praw Tronu i Oyczyzny, i postanowienie, również mocne, folgować obłąkaniu, przez żal zmywanemu. Rossyanie! przykład Monarchy waszego niech będzie waszym przewodnikiem: sprawiedliwość bez zemsty, niezachwianie w walce za honor i korzyści Państwa, bez nienawiści ku zaślepionym przeciwnikóm; kara dla samych tylko zdrayców; miłość i poważenie ku tym z poddanych Naszych Królewstwa Polskiego, którzy wierni są wykonaney Nam przysiędze; gotowość do pogodzenia się ze wszystkimi, którzy powrócą do powinności.

Wy usprawiedliwicie nadzieie Nasze, iak usprawiedliwialiście dotąd. Przebywaycie w spokoyności, w mocném spuszczeniu się na Boga, zawsze błogosławiącego Rossyi, w mocném zaufaniu ku Monarsze, Który zna wielkość i świętość Swoich obowiązków, być obrońcą całości, godności Państwa Swoiego i sławy imienia Rossyyskiego. Dan w S. Petersburgu 12 Decembra, roku od narodzenia Chrystusowego Tysiąc Ośmset Trzydziestego, Panowania Naszego Szóstego.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką:

NIKOŁAY.

Odezwa do Woysk i Narodu Królewstwa Polskiego.

Popełniona w Warszawie nikczemna zbrodnia zachwiała wewnętrzną spokoyność kraiu waszego. Wiadomość o tém, wzbudziwszy w Nas sprawiedliwą niechęć, napełniła serce Nasze zmartwieniem.

Zbiór ludzi niegodnych, sciągaiących hańbę na imie Polaków, pokusił się na życie Brata Monarchy waszego; nakłonił część woyska do zdrady i w zaślepioney tłuszczy pospólstwa rozpostarł zgubne obłąkania, względem naydroższych pożytkow waszey oyczyzny.

Jeszcze nie pozno zagładzić przeszłość; ieszcze iest czas uprzedzić klęski niezliczone. Kto nie będzie ociągał się, wyrzec się przestępnego, lecz momentalnego uwiedzenia się, tego My nie będziemy łączyli z uporczywymi w zbrodni. Mieszkańcy Królewstwa Polskiego! Usłuchaycie głosu Oyca, poddaycie się rozkazowi Króla Waszego.

Chcemy, aby wola Nasza i wszystkie Nasze zamiary były wam dokładnie wiadome, i Rozkazuiemy:

1) Ażeby wszyscy, zatrzymani w Królewstwie Polskiém, Nasi Rossyyscy poddani, byli natychmiast oswobodzeni.

2) Ażeby Rada Rządząca, w pierwszym składzie swoim, znowu powróciła do sprawowania swoich dawnieyszych obowiązkow i do wszystkich praw władzy, która iey była nadana Postanowieniem Naszem 31 lipca (12 sierpnia) 1826 roku.

3) Ażeby wszystkie władze woyskowe i cywilne w stolicy i po woiewództwach spełniały bezopornie zalecenia, w Imieniu Naszém posyłane z Rady Rządzącey w pierwszym iey, iak się wyżey rzekło, składzie, nie uznaiąc żadney inney władzy, nieprawnie ustanowioney.

4) Ażeby, za otrzymaniem tego, Dowódzcy każdego Korpusu Naszego Woyska Polskiego, niezwłócznie zebrawszy woyska im powierzone, szli bez zatrzymania się ku Płockowi, gdzie naznacza się ogólne mieysce zbierania się dla Naszego Woyska Polskiego.

5) Ażeby Dowódzcy Korpusów niezwłócznie donieśli Nam o stanie podwładnych im woysk.

6) Ażeby wszelkie uzbroienie się, któremu dały pobudkę rozruchy warszawskie, a które nie należą do składu Naszego Woyska, etatem oznaczonego, było rozpuszczone.

Stosownie do tego, poleca się władzom mieyscowym, odebrawszy oręż u wszystkich, którzy go otrzymali nieprawnie, oddać niezwłócznie do chowania straży weteranów i żandarmów tego mieysca.

Żołniérze Woyska Polskiego! We wszystkich czasach słynęliście z honoru i wierności. Mężny półk konnych strzelców Naszey Gwardyi i teraz okazał nowy, na zawsze pamiętny tych cnót dowód! Żołniérze! idźcie za tym przykładem; sprawdźcie oczekiwanie Monarchy, któremuście wierność zaprzysięgli.

Mieszkańcy Królewstwa Polskiego! Ta odezwa dowiedzie wszystkim, nienależącym do zdrady, że My umiémy wierzyć ich przywiązaniu, umiémy polegać na ich męztwie.

Jest ona dla was rękoymią, że ci, którzy, będąc uwiedzeni samém tylko chwilowém obłąkaniem, pośpieszą powrócić do powinności, nie będą odrzuceni.

Ale do wiarołomnych, nieznaiących honoru zbrodniarzów, którzy zamieszali spokoyność swoich spółobywateli, nie iest obrócone słowo Króla waszego.

Azaliż, schwyciwszy oręż, ośmielą się mieć nadzieię, zdradą osiągnąć spełnienie swoich widoków i skłonić Nas do odstąpień? Wkrótce uyrzą mylność tych zbrodniczych nadziei. Oni są zgubcami rodzinnego kraiu swego, i wszystkie klęski, iemu grożące, zwalą się na ich głowę. Dan w St-Petersburgu 5 (17) Grudnia 1830 roku.

Na oryginale podpisano własną Jego Imperatorskiey Mości ręką:

NIKOŁAY.

Kontrasygnował: *Minister Sekretarz Stanu Hrabia Stefan Grabowski.*

Przekład z oryginałem zgodny: *Jeneral-Adjutant Hrabia Czernyszew.*

W e z w a n i e.

2 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski massy funduszu Podbereskich w maiętności Muśnikach odbywaiący się przez uprzednie na dniu 26 blisko ominionego miesiąca 9bra przesłane do gazety Kuryera Litewskiego wezwanie, zawiadomił kredytorów i pretensorów do takowego konkursu maiących stosunki, ażeby w upływie cztero-niedzielnego czasu z dowodami pretensyow swoich w tym sądzie iawili się. W śród czego, gdy złożony został ninieyszemu sądowi Dekret Remissyyny Litewsko-Wileńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu pod dniem 12 mca 7bra idącego dopiero roku determinuiący taxę exdywizyi funduszu JW. Xawerego Podbereskiego Sędziego Granicznego Pttu Wileń., a skutkiem onego za wyniesioną po wierzycieli cytacyę do iednoczasowey rozprawy aktorat przyłączony, i przez wyrok akcessoryyny tego Sądu w dniu 3 teraźnieyszego miesiąca nastały, dyllacyę kopii z spraw, tudzież komportacyą wszelkiego na konkurs zresygnowanego funduszu na JW. Xawererym Podbereskim, a na pretensorach iego dowodow stosunki ich wyiaśniaiących in tractu odeyścia sprawy naydaley w terminie dwóniedzielnym do kancellaryi Sądow swych złożyć się powinnych, zadeterminowano; że więc takowe połączenie exdywizyi funduszu Xawerego Podbereskiego Sędziego zrywać oczewistego stopnia, całkowitego dzieła, niebędzie, i że Sąd ninieyszy po upływie zamierzonego przez powyższę awizacyę czasu sprawy do namowy zbliży; interessowane do takowego konkursu strony, a w liczbie tych i kredytorow Xawerego Podbereskiego do iawienia się z pretensyami wzywa. Działo się w Muśnikach dnia 3 xbra 1830 roku.

Jan Biegański Podkomorzy i Kawaler.
Jan Jankowski Prezydent Ziem. Tel. i Kawaler.
Józef Hoppen Prezydent Ziem. Wilkomierski. Regent Jan Jachimowicz.

---

2 Roku 1830 mca nowembra 29 dnia Sąd Ziemski Exdywizorski Pttu Kowień. funduszu zeszłego ś. p. Antoniego Eymonta Sędziego; w dniu dzisieyszym iako w terminie z dekretu daty 22 mca septembra ogłoszonego do maiętności Strebeyk w Ptcie Kowień. położoney, na akta inkwizycyi, kalkulacyi, werefikacyi oraz urzędowey wizyi przybywszy i ponieważ niedoczekał się stron w ten Sąd iawienia, oraz gdy nie znalazł dotąd spełnioney w zupełności pomiary, też akta na dzień 18 februar. 1831 roku odroczył; w iakowym terminie iż bez żadnych nadal odkładów, chociażby pod niestanność stron do aktów wpływać mogących po zapisaney w tym przedmiocie amissyi, też akta spełni, o tém strony zawiadamia.

Prezydent Gieysztor.
Sędzia Meier.
Pisarz Medeksza.
Regent Antoni Jacuński.

Z b i e g.

2 Od Sądu Niższego Ziemskiego Ihumeńskiego ninieyszém ogłasza się: w powiecie Ihumeńskim zatrzymany został człowiek Andrzey syn Jana Chudaley, który wyznał, że iest rodem z gubernii Mohilewskiey, powiatu Sieńskiego, ze wsi Korwicz, włościanin Xiędza Salatyckiego; ma od urodzenia lat 60 i następuiące przymioty: wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy pociągłey, włosy światłoruse, oczu szarych, nosa miernego, mówi czysto. Człowiek ten utrzymuie się w turmie Ihumeńskiey i postanowiono podług iego wyznania uczynić sprawkę; o czém pisano do Sądu Niższego Ziemskiego Sieńskiego. Dnia 27 septembra 1830 roku.

Assesor Gieczewicz.
Sekretarz Weltczyk. (1516)

Publiczna przedaż.

3 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Bohdanow z miasteczkiem tegoż nazwiska, obywatelki Marszałkowey Antoniny Czechowiczowey, położony w gubernii Wileńskiey powiecie Oszmiańskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 42, duszy włościańskich płci mężkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 24, drugi 27, a trzeci ostateczny 30 ianuaryi 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi, i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku (1503)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Петръ Клейстъ.
Секретарь Иванъ Солимани.

---

3 Magistratura Wileńska Poszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Martyniszki, obywatela Grafa Symona Kossakowskiego położony w gubernii Wileńskiey powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 27 dusz włościaskich płci mężkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 21, drugi 25, a trzeci ostateczny 28 februaryi następuiącego 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku. (1504)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Клейстъ. Секретарь Иванъ Солимани.

---

3 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewik-

cyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek Zeymy, obywatela Grafa Michała Kossakowskiego, położony w gubernii Wileńskiey powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 38 dusz włościańskich płci mężkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 3, drugi 6 a trzeci ostateczny 9 marca następuiącego 1831 roku. Życzący kupić ten maiątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz z otaxowaniem Dnia 15 decembra 1830 roku.

Непременный Членъ Петръ Клейстъ.(1502) Секретарь Иванъ Соллманн.

Licytacya.

3 Magistrat Miasta Wilna, w spełnienie rozporządzenia Kommissyi Radziwiłłowskiey, podaie do powszechney wiadomości, iż w terminach 1 dnia 18, 2 dnia 19, i 3 dnia 20 mca februaryi następnego 1831 roku, oraz w dniu przetargowym 23 tegoż mca februaryi odbywać się będzie w onymże Magistracie publiczna licytacya na wyprzedaż wiecznością za gotowe pieniądze domu Pana Karola Knozewskiego w Wilnie na ziemi Radziwiłłowskiey, z obowiązkiem płacenia corocznie za terragia po zł. pol. 289 gr. 24 pod N. 786 sytuowanego, o r. sr. 716 k. 75, przy wyświeceniu roczney z onego intraty r. sr. 255 ocenionego, do iakowey licytacyi aby Imć Ambienci iawili się w tém celu czyni się ninieysze ogłoszenie. Datt 1830 r. mca decembra 5 dnia.

(1485) Marcin Strans Burmistrz Mias. Wilna. Ignacy Misiewicz Regent.

Uwiadomienie.

3 Niżey podpisany podaię do powszechney wiadomości, iż za prawem wieczysto przedażnym dat 27 9bra a 4 xbra w Sądzie Główuym Litew. Wileń. 2go Departamentu przyznanym od Star. Hirszy Chaimowicza Murwicza nabyłem wiecznością różne schedy pod różnemi Numerami w mieście Wilnie położone; i do tego prawa spełniona została intromissya, ażeby o tém zawiadomić publiczność, iżby Hirszy Chaimowiczowi Murwiczowi nieczyniono naiego ewikcyą kredytu, gdyż tey równo z datą wydanego prawa nie ma, po zapisaniu więc oświadczenia dnia 12 xbra przed Aktami miasta Wilna, o dopełnioney zmówności między Murwiczem a iego żoną. Niniejszą awizacyą podaiąc własną ręką podpisuię. Dat 1830 mca xbra dnia.

Icka Abramowicz Dancig.

Wezwanie sukcessorów.

3 Od Rządu gubernialnego Litewsko-Wileńskiego ogłasza się: iż w sprawie o zabicie Xiędza Fanaryota i iego służącego Lisionki, nastał w Sądzie Głównym Wileńskim Igo Departamentu wyrok, przez Rządzący Senat potwierdzony, którym na rzecz sukcessorów zabitych przysądzono głowszczyzny rubli assygn. 1,103, z tém, iżby ci sukcessorowie dla wysłuchania Ukazu Rządzącego Senatu, pod dniem 22 maia 1826 roku nastałego, i otrzymania należących im pieniędzy, takoż dla wydania na to prawnego rewersu, przybyli z dowodami do tego Rządu, albo przysłali wiadomość o mieysca swoiego mieszkania, przebywaiący za granicą w ciągu roku, a w tuteyszém Państwie w ciągu sześciu miesięcy; w przeciwném zaś zdarzeniu pieniądze te obrócone zostaną na rzecz Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 5 decembra 1830 roku. Assesor Józef Szulc.

(1474) Sekretarz Jamont.

3 Wysłany furman z Wilna z końmi do Antokście roku idącego mca xbra 10 dnia traktem idącym na Giedroycie za karczmą Kozliszką w lesie Kietotańskim został napadnięty przez złodziei, odebrano mu koni z całą uprzężą, opis szczególny następny: klacz ciemno siwa rosła, 5 lat maiąca, koń kasztanowaty na łbie łysina biała, cztery nogi białe, sanie łubne z dyszlem, koc i wilki na nogi, oraz dwie gunie wełniane w pasy ciemne granatowe, uprząż na koniach ruska, z palonego rzemienia z bronzem. Ktoby o takowych koniach i dalszych efektach powziął wiadomość raczy dać wiadomość do Policyi Ziemskiey Wileńskiey, lub też do domu W. Mickaniewskiey przy ulicy Zamkowey; za co prócz wdzięczności przyzwoitą nagrodę odbierze. Dan 1830 mca xbra 14 dnia Wilno.

Aloizy Malecki.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Uwiadomienie Literackie.

6 W Typografii Uniwersyteckiey nakładem Glücksberga, wyszły z pod prassy następujące dzieła:

1. Dzieła Ignacego Krasickiego na papierze pięknym białym 10 Tomów, cena rubli srebrnych . . . . 6. 75 k. (Osoby, które zaprenumerowały lub zaprenumerują na dopełnienie do dzieł Krasickiego *uprzednio wyszłe 10 Tomów*, otrzymają za rubli srebrem) . 5.—
2. Dopełnienie do tychże dzieł w sześciu Tomach (wkrótce z druku wyyść maiące r.s.3.
3. Flawiusza Józefa Jerozolimskiego Kapłana starożytności żydowskich ksiąg XX, (Historya ta zacząwszy od stworzenia świata, podług wyrachowania w niey będącego zaymuie 5,679 lat, mies. 10 i dni 10); w niey znayduie się znaczna część dzieiów Rzymskich) 3 tomy in 8vo maj . . . . r. 3. k. 60.
4. Начальныя Основанія Руской Грамматики (dzieło do użytku młodzieży szkolney zastosowane).
5. Słownik Rossyysko-Polski, ułożony podług Słownikow Akademii Rossyyskiey, pierwszego i poźnieyszego wydania, pomnożony wyrazami technicznemi 2 tomy in 8vo maj . . . . 5.—
6. Ewelina czyli wyyście młodey Panny na scenę świata, romans z dzieł Miss Burney, tłumaczony przez Holonkiewicza 4 tomy in 12 na pap. pięknym białym . . . . 3.— ditto ditto ditto na zwyczaynym . . . 2. 50.
7. Karolina Lichtfield, romans z dzieł Izabelli de Montolieu, tłumaczony przez Gurskiego 4 tomy in 12 . . r. s. 2 k. 50.
8. Papugi naszey Babuni, Opera przekład Andrzeja Listowskiego na piękn. pap. . 50.

Za koszta przesłania pocztą liczy się od rubla kop. 15 do 20. Osoby zaś które razem zażądaią książek na rub. sr. 20 lub więcey, za koszta przesyłki pocztą nic nie opłacą.